

**Stichting Hassan II
Voor Marokkanen woonachtig in het
buitenland**

**INVESTERINGSGIDS VOOR DE
WOONACHTIG IN HET BUITENLAND
MAROKKANEN**

De sector voor educatie en vorming

Inhoud

Brief van de afgevaardigde Minister	7
Presentatie van de sector	9
Sectorbeleid.....	11
Algemene aanbevelingen	12
Het voorschoolse onderwijs	13
Het privé onderwijs	18
Het schriftelijk onderwijs	23
Het hoger privé onderwijs	27
De beroepsvorming	32
De continue vorming	41
De procedures voor het oprichten van een bedrijf.....	42
De financiële zaken van een bedrijf	44
Bijlagen	50

Deze gids is een informatief document. Het beschrijft de sector van educatie en vorming in Marokko, wettelijke en statutaire bepalingen en administratieve procedures betreffende investeringen aldaar. Er worden geen adviezen ten aanzien van investeringen gegeven en het pretendeert ook niet volledig te zijn. Naast deze gids zult u dus nog altijd een beroep moeten doen op de diensten en adviezen van gespecialiseerde instellingen.

De geldigheid van de informatie van deze gids is gebaseerd op de datum van uitgave. De Stichting Hassan II zal ervoor zorgdragen de informatie actueel te houden. Hiertoe zullen nieuwe actuele edities of supplementen worden uitgegeven al naar gelang er sprake is van relevante wijzigingen.

PRESENTATIE VAN DE SECTOR

De sector van educatie en vorming neemt een belangrijke plaats in Marokko in. Om deze reden profiteert het van prioriteit in de politiek van de Staat en het belang van de privé-sector.

In Marokko zijn er al meer dan 500 publieke middelbare scholen, deze zijn bemand door 31.000 leraren. In het basisonderwijs is het aantal leerlingen boven de 2 miljoen. In het middelbare onderwijs zijn dit er 190.000.

Het aantal nieuw ingeschreven leerlingen bedraagt jaarlijks circa 350.000.

Voor de privé-sector heeft het basisonderwijs betrekking op ongeveer 70.000 leerlingen. 11.000 leerlingen hiervan staan ingeschreven in het middelbare onderwijs.

De professionele vorming heeft echter een belangrijke evolutie doorgemaakt. Het aantal publieke vestigingen van professionele vorming heeft het aantal van 550 bereikt. Zij verzekeren de vorming van 75.000 stagiaires.

In dit licht, is er een nationale oorkonde ontwikkeld. Zij draagt het volgende voor:

- Betaald onderwijs voor de gefortuneerde mensen;
- Verplicht onderwijs voor kinderen onder de 16 jaar;
- Opening naar de buitenwereld door middel van het onderwijs van vreemde talen, de introductie van informatica en alles dat kan helpen de ontwikkeling van de technologie en de kennis te volgen;
- Integratie van lokale zaken in het onderwijsprogramma om de regionale ontwikkeling een concrete dimensie te geven;

- Het aandrijven van de privé-sector om te investeren in de sector van onderwijs, door middel van stimulansen te creëren.
- Het verhogen van de participatie van lokale gemeenschappen en privé organisaties in de programmering, de financiering en de realisatie van de operaties van educatie en vorming;
- Het octrooi van subsidiering voor privé-instellingen die de vorming van het eigen personeel verzekeren. Deze subsidiering kan 70% bereiken van de uitgave voor de vorming.

Ook heeft de Staat een hulp politiek voor de privé-sector tot stand gebracht, dit heeft ervoor gezorgd dat deze een reële concurrent kon worden van de publieke sector, zowel kwantitatief als kwalitatief.

Onder privé-onderwijs wordt begrepen, alle soorten van professionele onderwijs en vorming die worden verzorgd door instellingen in het leven geroepen door rechtspersonen anders dan de Staat.

Privé onderwijsinstellingen omvatten het volgende:

- Crèche (voor kinderen onder de 4 jaar);
- De instellingen voor basisonderwijs;
- De instellingen voor middelbaar onderwijs, algemeen of technisch onderwijs;
- De instellingen voor hoger onderwijs, algemeen of technisch;
- De instellingen voor professionele vorming;
- De instellingen voor vorming van gehandicapten;
- De instellingen voor vorming per correspondentie;
- De instellingen voor vorming in talen;
- De instellingen voor continue vorming.

Deze gids gaat gedetailleerd in op de te volgen procedures om een instelling voor privé-onderwijs of professionele vorming te openen.

SECTORBELEID

De hoofdzakelijke ondernomen acties door de publieke machten kunnen als volgt worden samengevat:

- De strijd tegen het analfabetisme;
- De promotie van privé-investeringen op het gebied van educatie;
- De aanmoediging van de continue vorming van het personeel van ondernemingen door het instellen van een systeem van restitutie van de onkosten.

Dit document is samengesteld om de promotors beter te informeren over de administratieve procedures en de reglementaire opstellingen ten aanzien van het investeren in de sector van onderwijs en educatie, en de voorwaarden om deze activiteit uit te oefenen.

In dit licht, zullen hieronder, de volgende punten worden behandeld:

- Het voorschoolse onderwijs;
- Het basis privé-onderwijs;
- Het onderwijs op afstand;
- Het hogere privé-onderwijs;
- De professionele privé-vorming;
- De continue vorming;
- De procedures voor de oprichting van een onderneming;
- De wijze van de financiering van een onderneming;
- De verleende voordelen aan de sector.

ALGEMENE AANBEVELINGEN VOOR DE UITVOER VAN EEN PROJECT

Er is geconstateerd dat bepaalde personen besluiten tot ondernemen enkel omdat ze de mogelijkheid hebben tot het verkrijgen van een krediet. Anderen, die enkel over een eenvoudig idee voor een project beschikken, beginnen met het opstarten van een maatschappij alvorens het project daadwerkelijk te bestuderen.

Deze manier van handelen komt niet overeen met de aan te raden gang van zaken die gevolgd kan worden voor de opzet van een project.

De geschikte procedure voor het welslagen van de realisatie van een project dient de volgende vier chronologische stappen te respecteren:

- De precieze herkenning van het project en de analyse van zijn geschiktheid en overeenkomst met de behoeften van de markt en met de gevoerde regelgeving;
- De uitvoering van een gedetailleerde haalbaarheidsstudie, die de technische, economische en financiële aspecten van het project behandelen;
- De samenstelling van het juridische kader, onder welk het project moet worden uitgevoerd, (eenmanszaak, vennootschap etc.);
- De mobilisatie van de nodige financiële bronnen voor de uitvoering van het project (eigen fondsen, kredieten etc.).

Over het algemeen heeft een goed voorbereid project alle kans van slagen. Net als een goed bedacht project, gemakkelijk gefinancierd kan worden. Doch kunnen alleen de projecten die beheerd worden door professionals werkelijk slagen.

Opmerking: *De procedures van de voortbrenging van een onderneming en de financiële middelen, worden in het laatste gedeelte van dit document uitvoerig behandeld.*

HET VOORSCHOOLSE ONDERWIJS

Het voorschoolse onderwijs heeft als doel, het garanderen van een maximum aan gelijke kansen voor alle Marokkaanse kinderen om toegang te krijgen tot het onderwijs, het vergemakkelijken van hun fysieke, cognitieve en affectieve ontplooiing, en het ontwikkelen van hun zelfstandigheid en sociaal gedrag door:

- het onderwijs van verzen uit de Koran aan de Marokkaanse islamitische kinderen;
- het onderwijs van de principes en morele waarden van de Islam;
- het onderwijs van de fundamentele waarden, zowel de maatschappelijke als de humanitaire;
- de beoefening van praktische- en artistieke activiteiten;
- de voorbereiding op het leren lezen en schrijven van de Arabische taal, vooral door middel van het beheersen van het mondelinge uitdrukingsvermogen, gebruikmakend van de Amazigh taal of andere plaatselijke dialecten, om de inwijding tot het lezen en het schrijven te vergemakkelijken.

Het voorschoolse onderwijs is een educatieve etappe, vrijgesteld door de instellingen en geopend voor kinderen van vier tot zes.

Opening van de voorschoolse instellingen

Elke opening, uitbreiding of verandering van voorschoolse onderwijsinstellingen is onderworpen aan de toestemming en goedkeuring van de betreffende regionale academie van onderwijs en vorming.

De regionale academie van educatie en vorming moet binnen dertig dagen na indiening (bevestigd door een ontvangstbewijs), op de aanvraag beslissen. Na deze periode wordt de aanvraag als geaccepteerd beschouwd.

Voorschoolse onderwijsinstellingen in achterstandswijken

In de meest kansarme, stedelijke en plattelandsgebieden en in het algemeen in de gebieden met een kansarme bevolking, vastgesteld door de Academie, zal de Academie geschikte lokalen voor de voorschoolse onderwijsinstellingen beschikbaar stellen, dit binnen de beschikbare middelen.

Zij kan eveneens, voor een bepaalde tijd, een pedagogisch geschoolde kracht tot de beschikking stellen, waarvan zij het salaris betaalt. Deze periode is verlengbaar.

Het is dus zo dat gerechtigde voorschoolse onderwijsinstellingen voordeel hebben, door subsidie van de Staat. Deze staat in verhouding tot het aantal schoolgaande kinderen en op basis van het respecteren van de specifieke normen en doelstellingen.

De voorschoolse onderwijsinstellingen genieten van deze voordelen, in het kader van overeenkomsten waarin de rechten en plichten van de partijen worden omschreven, met name wat betreft de hoogtegrens van de rechten en onkosten van het onderwijs die moeten worden aangepast aan de sociale omstandigheden van de kinderen.

Verplichtingen van de voorschoolse onderwijsinstellingen:

De voorschoolse onderwijsinstellingen zijn onderworpen aan pedagogische verplichtingen, vastgesteld door reglementaire wegen, die de regionale en lokale specificaties in beschouwing moeten nemen.

Zij moeten gebruik maken van handleidingen of andere ondersteunende middelen aangepast aan de pedagogische activiteiten, en de door de betreffende regionale Academie van educatie en vorming vastgestelde doelstellingen en thema's.

Hygiënevoorschriften

De voorschoolse onderwijsinstellingen zijn ondergeschikt aan hygiënevoorschriften en preventieve reglementen. Zij dienen op een effectieve manier mee te doen aan hygiëne-campagnes in het kader van een nationaal programma voor hygiënecontrole, in coördinatie met de instellingen belast met de hygiëne in onderwijsinstellingen.

Verzekering

Degenen die verantwoordelijk zijn voor deze voorschoolse instellingen dienen alle leerlingen te verzekeren en beschermen tegen het risico van ongevallen waar deze leerlingen het slachtoffer van kunnen zijn. Dit alles binnen het interieur van de instelling of tijdens de tijd waarin de leerlingen onder de zorg van de instelling staan.

Om bij te dragen aan de kennis van de ouders en voogden wordt er een verzekeringsclausule in het contract opgenomen.

De werkreglementen respecteren

De privé-instellingen voor voorschools onderwijs zijn verplicht om ten opzichte van hun werknemers de werkreglementen te respecteren, uitgezonderd de individuele clausules die in het voordeel van de werknemer zijn of de collectieve arbeidsovereenkomsten tussen werkgevers en werknemersorganisaties.

Publiciteit

Publiciteit rondom de voorschoolse onderwijsinstellingen mag geen informatie zijn die de ouders en voogden van de kinderen op een dwaalspoor zou kunnen zetten.

Onderwijs

De voorschoolse onderwijsinstelling dient bij hun inschrijving als voorschoolse instelling het autorisatienummer en datum, gegeven door de academie, aan te geven. Op alle uitgaven en documenten dient deze autorisatie vermeld te zijn.

Het personeel van voorschoolse onderwijsinstellingen

Elke directeur van een voorschoolse onderwijsinstelling moet:

1. de Marokkaanse nationaliteit bezitten;
2. ten minste 25 jaar oud zijn;
3. zijn civiele rechten nog bezitten;
4. door middel van een medisch certificaat aan kunnen tonen dat deze fysiek en mentaal competent is als directeur te kunnen fungeren;
5. aan alle pedagogische eisen vastgesteld door het reglement voldoen.

De academie kan buitenlanders aanstellen op directieplaatsen.

Overigens, elke onderwijzer in een voorschoolse onderwijsinstelling dient:

1. de Marokkaanse nationaliteit bezitten;
2. ten minste 18 jaar oud zijn;
3. zijn civiele rechten nog bezitten;
4. door middel van een medisch certificaat aan kunnen tonen dat deze fysiek en mentaal competent is als onderwijzer te fungeren;
5. aan alle pedagogische eisen vastgesteld door het reglement voldoen.

De academie kan, wanneer in overeenstemming met de wet en de reglementen van kracht is, buitenlanders aanstellen als onderwijzer.

Het personeel van voorschoolse onderwijsinstellingen genieten gratis van cursussen, seminars en continue informatie georganiseerd door de regionale academie voor educatie en informatie.

Pedagogische en bestuurscontrole

De voorschoolse onderwijsinstellingen zijn ondergeschikt aan een pedagogische controle en een administratieve controle uitgevoerd door de regionale academie voor educatie en vorming.

De pedagogische controle heeft als doel op de reglementen toe te zien, voornamelijk gericht op het gebruik van handleidingen en pedagogische hulpmiddelen.

De bestuurscontrole heeft als doel de bestuursdocumenten te controleren, zo ook de inspectie van sanitaire installaties en het goed functioneren van kantines en het intern zijn van leerlingen (indien dat het geval is).

Uitzonderingen

De eisen hierboven beschreven zijn niet toepasbaar op voorschoolse onderwijsinstellingen, die hun activiteiten uitvoeren in overeenstemming met de Marokkaanse regering en buitenlandse regeringen of internationale instellingen.

Maar deze instellingen zijn wel ondergeschikt aan de controle van de regionale academie voor educatie en vorming.

Overigens, de condities die hierboven beschreven staan gelden niet voor koranscholen. Deze scholen genieten wel van de voordelen overeengekomen door de voorschoolse onderwijsinstellingen, inclusief eventuele octrooien, lokale voordelen en subsidies van de Staat.

PRIVÉ-ONDERWIJS

Men verstaat onder privé-onderwijs alle vormen van onderwijs of vorming, gegeven door instellingen gecreëerd door natuurlijke of rechtspersonen anders dan de Staat. Dit geldt voor:

- het basisonderwijs;
- het gemeenschappelijk onderwijs;
- het middelbaar onderwijs en de voorbereiding van een hoger onderwijsdiploma;
- het speciale onderwijs voor gehandicapten;
- taalonderwijs en de organisatie van ondersteunende cursussen;
- thuisonderwijs en schriftelijk onderwijs;
- voorbereidend onderwijs op instituten en hogescholen.

Het openen van een privé-onderwijsinstelling

Alle openingen, verlengingen of wijzigingen van een privé-school zijn ondergeschikt aan de toestemming van de regionale academie voor educatie en vorming.

De regionale academie voor educatie en vorming dat zich bezig houdt met de aanvragen voor autorisatie hebben hier 30 dagen de tijd voor, tellend vanaf de datum van depot, naar de vereiste vorm van een ontvangstbewijs. Na deze periode is de aanvraag vermaard geaccepteerd.

Elke afwijzing van een aanvraag door de academie dient in de vereiste vorm gemotiveerd te worden.

Sluiting van een privé-onderwijsinstelling

Elke sluiting van een privé-onderwijsinstelling dient bekend gemaakt te worden aan de leerlingen en hun voogden, minstens drie maanden voor het einde van het lopende schooljaar.

Overigens, wanneer door een geval van overmacht de activiteit van de instelling onderbroken wordt tijdens het schooljaar, dient de eigenaar van de instelling onmiddellijk de academie in kennis te stellen, die de functionering van de instelling door het aanwenden van de juiste middelen kan verzekeren, tot aan het einde van het lopende schooljaar.

De academie neemt dezelfde maatregelen in het geval dat de eigenaar van de instelling de academie niet inlicht.

Verplichtingen van privé-onderwijsinstellingen

De privé-onderwijsinstellingen dienen de als minimumnormen voor accommodatie, onderwijs, programma's en methodes in het publieke onderwijs ook respecteren.

Hygiëne

De privé-onderwijsinstellingen zijn ondergeschikt aan hygiëne-eisen en reglementaire voorzorgsmaatregelen.

Zij dienen op een effectieve manier mee te doen aan hygiënecampagnes in het kader van een nationaal programma voor hygiënecontrole gecoördineerd met de overheidsinstellingen belast met hygiëne in onderwijsinstellingen.

Naam van de instelling

De benaming van een privé-onderwijsinstelling dient conform het niveau en het soort onderwijs te zijn. De benaming dient altijd gevolgd te zijn door het woord '*privé*'.

Onder voorbehoud van de wettelijke of reglementaire bepalingen, aangaande de bescherming van de commerciële naam, mogen de privé-onderwijsinstellingen niet dezelfde naam aannemen die aan publieke instellingen in dezelfde provincie of gebied is gegeven

De privé-onderwijsinstellingen dienen zich met de naam in te schrijven, samen met het autorisatienummer en datum van inschrijving bij de betreffende academie. Op alle uitgaven en documenten dient deze autorisatie vermeld te zijn.

Intern reglement

Elke privé-onderwijsinstelling dient te beschikken over een intern reglement goedgekeurd door de desbetreffende Academie binnen een tijdsbestek van 30 dagen, tellende vanaf de dag van depot. Dit reglement dient de algemene functioneringsregels van de instelling en eventuele bijgebouwen te bevatten.

Pedagogisch programma

De privé-onderwijsinstellingen dienen een pedagogisch programma aan te dragen dat overeenkomstig is met de algemene oriëntaties van het onderwijssysteem, onder voorbehoud dat het programma voorbereidt voor dezelfde nationale diploma's en dus ondergeschikt zijn aan de goedkeuring van de desbetreffende academie.

Deze instellingen dienen hun leerlingen voor te bereiden op de deelname aan dezelfde examens die bij de leerlingen van publieke scholen afgenomen worden aan het einde van de onderwijscyclus.

Het werkreglement respecteren

De privé-onderwijsinstellingen zijn verplicht om ten opzichte van hun werknemers de werkreglementen te respecteren, uitgezonderd de individuele clausules die in het voordeel van de werknemer zijn of de collectieve arbeidsovereenkomsten tussen werkgevers en werknemersorganisaties

Verzekering

Degenen die verantwoordelijk zijn voor deze privé-onderwijsinstellingen dienen alle leerlingen te verzekeren en beschermen tegen het risico van ongevallen waar deze leerlingen het slachtoffer van kunnen zijn. Dit alles binnen het interieur van de instelling of tijdens de tijd waarin de leerlingen onder de zorg van de instelling staan.

Om bij te dragen aan de kennis van de ouders en voogden wordt er een verzekeringsclausule in het contract opgenomen.

Publiciteit

Publiciteit rondom de privé-onderwijsinstellingen mag geen informatie zijn die de ouders en voogden van de kinderen op een dwaalspoor zou kunnen zetten op cultureel niveau en op het gebied van de natuur en duur van de opleiding, en de natuur van de diploma's die de school uitreikt.

Personeel

Elke directeur van een voorschoolse onderwijsinstelling moet:

1. de Marokkaanse nationaliteit bezitten;
2. ten minste 25 jaar oud zijn;

3. zijn civiele rechten nog bezitten;
4. door middel van een medisch certificaat aan kunnen tonen dat deze fysiek en mentaal competent is als directeur te fungeren;
5. aan alle pedagogische eisen vastgesteld door het reglement voldoen en minstens drie jaar binnen het onderwijs actief zijn.

De academie kan buitenlanders aanstellen op directieplaatsen.

Overigens, een privé-onderwijsinstelling dient te beschikken over een lerarenbestand dat voor minstens 80% uit vaste medewerkers bestaat.

Deze instellingen kunnen, in uitzonderlijke gevallen die goed gemotiveerd dienen te worden, zich door formateurs of onderwijzers van een publieke instelling laten assisteren, na individuele toestemming door de desbetreffende academie per schooljaar en per week bepaald.

Overigens, elke onderwijzer in een voorschoolse onderwijsinstelling dient:

- 1 de Marokkaanse nationaliteit te bezitten;
2. ten minste 18 jaar oud zijn;
3. zijn civiele rechten nog bezitten;
4. door middel van een medisch certificaat aan kunnen tonen dat deze fysiek en mentaal competent is als onderwijzer te fungeren;
5. aan alle pedagogische eisen vastgesteld door het reglement voldoen.

De academie kan, wanneer dit in overeenstemming met de wet en de reglementen van kracht, buitenlanders aanstellen als onderwijzer.

Continue vorming van het personeel

Het personeel van privé-onderwijsinstellingen geniet gratis cursussen, seminars en continue vorming die ook voor het personeel van de publieke sector gelden. Dit op basis van afspraken gemaakt tussen de desbetreffende academie en de privé-onderwijsinstellingen.

De leerlingen van een privé-onderwijsinstelling

De leerlingen van een privé-onderwijsinstelling worden in het publieke onderwijs toegelaten in corresponderend onderwijs, dat zij bij de privé-instelling ook hebben gevolgd. Onder voorbehoud van eisen gesteld door het publieke onderwijs.

De leerlingen die graag naar een gemeenschappelijke publieke school willen, moeten eerst een toelatingsexamen afleggen. Zij die naar een publieke middelbare school willen dienen een gemeenschappelijk diploma te hebben, rekening gehouden met de gekozen oriëntatie.

THUISONDERWIJS EN SCHRIFTELIJK ONDERWIJS

De bepalingen die voor onderwijsinstellingen voor schriftelijk onderwijs en thuisonderwijs gelden hebben betrekking op:

- sluitingseisen en periodes van instellingen;
- de minimeisen voor de normen van het publieke onderwijs;
- hygiëne normen;
- verzekering van de leerlingen;
- Toelating bij publieke instellingen op het volgende niveau;
- Toelatingseisen voor college en lyceum.

Inschrijving in het schriftelijk onderwijs

Inschrijving bij een instelling voor thuisonderwijs of schriftelijk onderwijs is gebaseerd, op een contract tussen de instelling en de leerling of zijn voogd en in welke de rechten en plichten van de beide contracten zijn vermeld.

Dit contract dient voornamelijk de eisen waaraan het onderwijs moet voldoen te bevatten. Daarnaast hoort ook alle informatie betreffende de pedagogische service en de gebruikte methodes, zoals werk, oefeningen en het corrigeren vermeld te zijn.

Er dient een bijlage bij het contract te zitten, waarin vermeld wordt wat de duur van de opleiding is en welk kennisniveau de leerling dient te hebben om optimaal van het programma te kunnen profiteren.

De leveringskosten voor deze twee vormen van onderwijs moeten duidelijk berekend worden en moeten gefactureerd worden op de kostprijs.

Overigens, er kan vooraf niet meer dan 30% van de voorgenomen prijs betaald worden voor de handboeken, levering en didactische middelen die niet inbegrepen zijn.

Als de duur van de studie langer is dan 12 maanden, wordt de 30% berekend over de prijs van het eerste pedagogische jaar dat was voorzien in het studieplan.

Binnen een termijn van drie maanden, tellende vanaf de aanvangsdatum van het contract, kan het contract eenzijdig door de leerling of zijn voogd worden ontbonden. De kosten hiervoor zullen niet hoger zijn dan 30% van de voorgenomen prijs, van bovengenoemde prijs voor handboeken, levering en andere didactische middelen niet inbegrepen. Tot aan de drempel kan de reeds betaalde som teruggevorderd worden.

Het contract kan ontbonden worden door de leerling of zijn voogd wanneer door overmacht de leerling het onderwijs niet meer kan volgen. Er is bij deze ontbinding geen sprake van een schadeloosstelling.

In het geval van ontbinding van het contract, blijven de geleverde handboeken aan de leerling die al betaald zijn in bezit van de leerling tegen de geschatte waarde vermeld in het contract.

Pedagogische en bestuurscontroles

De voorschoolse onderwijsinstellingen zijn ondergeschikt aan een pedagogische controle en een administratieve controle uitgevoerd door de regionale academie voor onderwijs en vorming.

De pedagogische controle heeft als doel op de reglementen toe te zien, voornamelijk gericht op het gebruik van handleidingen en pedagogische hulpmiddelen.

De bestuurscontrole heeft als doel de bestuursdocumenten te controleren, zo ook de inspectie van sanitaire installaties en het goed functioneren van kantines en het intern zijn van leerlingen (indien dat het geval is).

De pedagogische en bestuursprestaties van een privé-onderwijsinstelling zijn ondergeschikt aan een regelmatige evaluatie.

Uitzondering

De eisen hierboven beschreven zijn niet toepasbaar op voorschoolse onderwijsinstellingen die hun activiteiten uitvoeren in akkoord met de Marokkaanse regering en buitenlandse regeringen of internationale instellingen

Bovengenoemde instellingen blijven ondergeschikt aan controle door de regionale academie voor educatie en vorming in overeenstemming met de bovengenoemde clausules.

De zojuist beschreven eisen zijn niet van toepassing op koranscholen en traditioneel onderwijs.

Ondersteuning van de Staat

In plattelandsgebieden en kansarme wijken gedefinieerd door de academie, krijgen de privé-onderwijsinstellingen gratis middelen tot hun beschikking gesteld, zoals aangepaste lokalen voor deze scholen.

Pedagogisch personeel dat betaald wordt door de academie kan ook ter beschikking gesteld worden aan deze instellingen, voor een vernieuwbare vastgestelde tijd.

De privé-onderwijsinstellingen genieten van deze voordelen in het kader van conventies die de rechten en plichten van de partijen uiteenzetten. Hierin staat bijvoorbeeld bepaald dat de fixatie van rechten en kosten aangepast moeten worden aan de sociale situatie van de leerlingen.

Overigens, een stimulerend fiscaal systeem dat in het voordeel is van privé-onderwijsinstellingen zal worden vastgesteld in een conventioneel kader tussen de Staat en deze instellingen.

HOGER PRIVE ONDERWIJS

Het hoger onderwijs bestaat uit het hoger publiek onderwijs en het hoger privé onderwijs.

Het heeft als doel:

- De vorming van competenties en hun aanmoediging voor de ontwikkeling en de spreiding van kennis in alle kennisdomeinen.
- De progressieve contributie aan de wetenschap, techniek, economie en cultuur van het land, rekening houdende met de economische en sociale ontwikkeling.
- De beheersing en ontwikkeling van de wetenschappen, de techniek en de knowhow, door middel van onderzoek en innovatie.
- De Marokkaanse cultuur hooghouden en de oude waarden waarborgen.

Het hoger privé onderwijs

De instellingen voor het hogere privé-onderwijs voeren hun missie uit onder controle van het bestuur. Zij mogen de benaming van een school, instituut of centrum aannemen.

De benaming van een hoger privé-onderwijsinstelling dient conform het niveau en type van de school zijn. Zij is beschermd door de wettelijke bepalingen en reglementen van kracht.

Opening van een hoger privé-onderwijsinstelling

De toestemming voor het openen van een hoger privé-onderwijsinstelling wordt gegeven door de academie, na het advies van de commissie voor de coördinatie het hoger privé-onderwijs. Dezelfde procedure is toepasbaar in het geval van terugtrekking van de toestemming.

De bestuurstoestemming is nodig in het geval van een verlenging wanneer de oprichting al is goedgekeurd, maar de aanpassing van een van de elementen nog niet.

De eigenaren van een hoger privé-onderwijsinstelling zijn gebonden verplichtingen ten opzichte van het personeel te voldoen, met uitzondering van clausules die nog voordeliger voor hen zijn, resulterend uit individuele contracten of collectieve arbeidsovereenkomsten tussen de eigenaar en het personeel.

De eigenaren van een hoger privé-onderwijsinstelling dienen alle leerlingen te verzekeren en beschermen tegen het risico van ongevallen waar deze leerlingen het slachtoffer van kunnen zijn. Dit alles binnen het interieur van de instelling of tijdens de tijd waarin de leerlingen onder de zorg van de instelling staan.

Publiciteit rondom de hoger privé-onderwijsinstellingen mag geen informatie zijn die de ouders en voogden van de kinderen op een dwaalspoor zou kunnen zetten op cultureel niveau en op het gebied de natuur en duur van de opleiding, en de natuur van de diploma's die de school uitreikt.

De eigenaar van een hoger privé-onderwijsinstelling kan voor het einde van het lopende universitaire schooljaar de school niet sluiten.

Overigens, wanneer, door overmacht, de activiteit van de instelling onderbroken wordt tijdens het schooljaar, dient de eigenaar van de instelling onmiddellijk het bestuur op de hoogte te stellen. De leerlingen of studenten en hun voogden dienen tijdig op de hoogte te worden gebracht van deze sluiting door de eigenaar van de instelling.

Wanneer een instelling de benodigde middelen niet meer kan aanwenden voor de functionering van de instelling tot aan het einde van het universitaire jaar, wordt de eigenaar vervangen door een orgaan, hierbij komt een systeem dat in werking wordt gesteld in dit soort situaties, om bij te dragen aan het hoger privé-onderwijs.

Overigens, de onderneming die een hoger privé-onderwijsinstelling heeft opgezet dient als doel het

onderwijzen van gespecialiseerd onderwijs te hebben. Zij mag geen activiteiten uitvoeren die uitgaan van het onderwijskader. Om deze reden dient deze onderwijsvorm schriftelijk bepaald te worden.

Pedagogische en bestuurscontroles

Het bestuur oefent een pedagogische en een bestuurscontrole uit op de hoger privé-onderwijsinstellingen.

De pedagogische controle heeft als doel op de reglementen toe te zien, voornamelijk gericht op het gebruik van handleidingen en pedagogische hulpmiddelen.

De bestuurscontrole heeft als doel de bestuursdocumenten te controleren, zo ook de inspectie van sanitaire installaties en het goed functioneren van kantines en het intern zijn van leerlingen (indien dat het geval is).

De hogere privé-onderwijsinstellingen kunnen geaccrediteerd worden voor één of meerdere stappen in de vorming door het bestuurlijke orgaan, op aanbevelen van de coördinatiecommissie voor het hoger privé-onderwijs.

De certificatie van een vormingstap bestaat uit de erkenning van de kwaliteiten van deze vormingstap. Deze certificatie is voor een vastgestelde periode. De diploma's voor deze geaccrediteerde vormingstappen staan gelijk aan nationale diploma's.

De erkenning door de Staat van een hoger privé-onderwijsinstituut is de constatering van een verhoogd kwaliteitsniveau dat deze instelling aanbiedt. Deze erkenning wordt pas officieel na advies van de nationale coördinatiecommissie voor het hoger onderwijs.

De diploma's uitgereikt door deze door de Staat erkende instellingen, worden ondertekend door de president van de universiteit in kwestie. Deze diploma's staan gelijk aan nationale diploma's.

De pedagogische directeur

De pedagogische directeur van een hoger privé-onderwijsinstelling, oefent zijn functie voltijd uit bij de instelling. Hij is verantwoordelijk voor de gegeven educatie en vorming. Zijn nominatie is onderworpen aan goedkeuring van het bestuurlijke orgaan. De directeur dient al minstens 3 jaar in het onderwijs werkzaam te zijn.

Betreffende de instellingen die studies aanbieden voor een minimale duur van 1 jaar en een maximale duur van 3 jaar, dient de pedagogische directeur een gespecialiseerd hoger onderwijsdiploma te hebben of een soortgelijk diploma.

Bij de instellingen die studies aanbieden voor een duur langer of gelijk aan 4 jaar, dient de pedagogische directeur een doctoraal of een soortgelijk diploma te hebben behaald.

De onderwijzers

De hogere privé-onderwijsinstellingen dienen over fulltime onderwijzers te beschikken. Het aantal en de eisen hieraan verbonden hangen af van natuur en de duur van de studie.

De onderwijzers dienen dezelfde diploma's te hebben als de pedagogische directeur, maar dan betreffende het speciale vak dat zij onderwijzen binnen de instelling.

Ook leraren van enkele publieke hogere onderwijsinstellingen kunnen bijdragen aan de privé-instellingen, wanneer dit wordt toegestaan.

Overgang van privé naar publiek

De hogere privé-onderwijsinstellingen kunnen hun studenten mee laten doen aan de examens en tentamens

bedoeld voor de publieke onderwijsinstellingen. Om dit te realiseren, sluiten de instellingen samenwerkingsverbanden met universiteiten die de rechten en plichten van beide partijen in acht nemen.

De studenten van een erkende hoger privé-onderwijsinstelling kunnen in hun specialiteit erkend worden en daarmee meedoen aan tentamens en examens van de publieke scholen.

Fiscale indicaties

Een geschikt en stimulerend fiscaal systeem zal in werking worden gesteld om bedrijven te stimuleren onderwijsinstellingen te creëren met gebruik van investeringen in de ontwikkeling van het onderwijs en een verbetering van de onderwijskwaliteit.

Deze maatregelen zijn in overeenstemming met de conventies tussen het bestuur en de instellingen die ondergeschikt zijn aan een periodieke evaluatie van de pedagogische resultaten en de bestuurlijke en financiële prestaties.

Genietend van deze stimulerende fiscale maatregelen zijn de natuurlijke of rechtspersonen die investeren in de opbouw van gebouwen, woningen en universiteitswijken.

De stimulerende fiscale maatregelen die in het voordeel van de studenten zijn voor de financiering van hun studies door banken, zijn ondergeschikt aan een interest goedgekeurd door de financiële ondernemingen.

DE BEROEPSVORMING

De privé beroepsvorming, omschrijft alle beroepsvorming: beginnend of continue, op alle niveaus en manieren, gediplomeerd of gekwalificeerd, gegeven door een instelling opgericht door een natuurlijk of rechtspersoon anders dan de Staat.

Zij is gericht op de vergaring van kennis en professionele competenties om een beroep of vak uit te kunnen oefenen en door middel van aanpassingen en toevoegingen aan de competenties beter te kunnen reageren op technologische veranderingen en behoeftes op de arbeidsmarkt.

De bepalingen die volgen zijn niet toepasbaar op buitenlandse beroepsvormingen die zijn ontstaan door akkoorden tussen buitenlandse overheden, internationale organisaties en de Marokkaanse overheid.

De privé-instellingen voor beroepsvorming verzekeren, samen met de publieke instellingen voor beroepsvorming, de vorming van gespecialiseerd personeel om werkplaatsen te vullen in verschillende economische en sociale activiteiten.

In dit licht zijn zij gehouden aan het respecteren van de normen voor accommodatie, het pedagogische kader, het bestuur, methodes en programma's die ook in de publieke sector voor beroepsvorming gelden.

De privé-beroepsvorming is gesanctioneerd certificaten en diploma's te leveren door de instelling of door de staat, afhankelijk van de van kracht zijnde wet.

Opening, exploitatie en sluiting van privé-instellingen voor beroepsvorming

De opening en exploitatie van een privé-instelling voor beroepsvorming zijn ondergeschikt aan de autorisatie van het bestuur, door middel van de

aanbestedingsvoorwaarden goedgekeurd door het bovengenoemde bestuur.

De aanbestedingsvoorwaarden gedefinieerd door een privé-instelling voor beroepsvorming, bevat:

1. een uitgebreid vormingplan op basis van een haalbaarheidsstudie voor de oprichting van een instelling. Hierbij inbegrepen zijn de geografische plaats, de stappen en niveaus van de vorming met betrekking tot de economische en sociale activiteiten. De haalbaarheidsstudie moet indicaties geven over de vooruitzichten voor stagiaires en werkperspectieven.
2. een pedagogisch dossier dat de informatie over de plaats, de accommodatie, het bestuurskader, het pedagogische kader en de onderwijsmethoden en programma's.
3. een administratief dossier bevattend:
 - de toestemmingsaanvraag;
 - documenten die aantonen dat de plaats voldoet aan de normen gesteld door het bestuur;
 - een intern reglement dat de regels en het interne functioneren van de instelling definieert, daarbij inbegrepen de inschrijfrechten en de vormingkosten.

Autorisatie voor de opening, verlenging of aanpassing van een privé-instelling voor beroepsvorming

Het bestuur bepaalt, binnen een termijn van maximaal 60 dagen, over de toestemmingsaanvraag voor de opening, na advies te hebben gevraagd bij commissies en na verificatie over de uitvoereisen van het project.

In het geval dat het bestuur de toestemming weigert, dient de aanvrager ingelicht te worden over de motieven tot dit besluit.

Alle uitbreidingen of wijzigen die de instelling of één van de fundamentele elementen waarop de autorisatie is gebaseerd aangaan, zijn ondergeschikt aan goedkeuring.

Sluiting van een privé-instelling voor beroepsvorming

Het is niet mogelijk een privé-instelling voor beroepsvorming te sluiten vóór het einde van het lopende schooljaar. Het bestuur, de stagiaires en hun voogden dienen van deze sluiting minstens 3 maanden van tevoren op de hoogte worden gesteld.

Overigens, wanneer, door overmacht, de activiteit van de instelling onderbroken wordt tijdens het schooljaar, dient de eigenaar van de instelling onmiddellijk het bestuurlijke orgaan op de hoogte stellen, die de functionering van de instelling, door het aanwenden van de juiste middelen kan, tot minimaal het einde van het lopende schooljaar kan waarborgen.

Kwalificatie van de vormingstappen gegeven door de privé-instellingen voor beroepsvorming

Het bestuur werkt aan de kwalificatie van de vormingstappen die door de privé-instellingen voor beroepsvorming worden gegeven.

Men verstaat onder 'kwalificatie', de conformiteit van de vormingstappen met de officiële normen van het bestuurlijke orgaan wat de programma's, de methodes, het bestuurlijke- en pedagogische kader, de accommodatie, de plaats en het management betreft.

De privé-instellingen voor beroepsvorming die aan de kwalificatienormen voldoen, ontvangen een kwalificatiecertificaat waarop de gekwalificeerde stappen staan vermeld. Hier staat ook de geldigheidsduur van dit certificaat op, wat niet langer dan 5 jaar is.

In het geval van het niet voldoen aan één van de eisen waarop een kwalificatie is benoemd, kan het bestuurlijke orgaan de bovengenoemde kwalificatie terugtrekken.

Certificatie van de privé-instellingen voor beroepsvorming

De certificatie heeft als doel het machtigen van instellingen examens te organiseren, wat voordeel heeft voor de stagiair die de opleiding heeft gevolgd en diploma's van het bestuurlijke orgaan heeft ontvangen.

Gecertificeerde instellingen zijn:

- 1- in een reguliere situatie waar aandacht wordt besteed aan de reglementaire verplichtingen;
- 2- instellingen die de kwalificatie voor alle vormingstappen minstens 3 jaar geleden hebben ontvangen;
- 3- instellingen die zich houden aan de organisatieregels en het regelen van vaste examens.

De accreditie wordt goedgekeurd door het bestuurlijke orgaan, voor een duur van maximaal 5 jaar. De accreditie kan ingetrokken worden door het bestuurlijke orgaan.

De oprichter

Elke oprichter, natuurlijk persoon, dient aan de volgende eisen te voldoen:

- meerderjarig zijn;
- zijn civiele rechten nog bezitten;
- niet zijn veroordeeld voor een misdaad of een delict dat tegen de openbare orde en goede zeden indruist;
- niet het recht hebben verloren een privé-instelling voor educatie of vorming te openen, conform de van kracht zijnde wet.

Elke oprichter, als rechtspersoon, dient aan de volgende eisen te voldoen:

- regelmatige scholing ontvangen;
- niet failliet zijn of in een faillissement verwickeld zijn.

Publiciteit rondom de privé-onderwijsinstellingen mag geen informatie geven die de ouders en voogden van de kinderen op een dwaalspoor zou kunnen zetten op cultureel niveau en de natuur en duur van de opleiding, en de natuur van de diploma's die de school uitreikt.

De oprichter dient een groep onderwijzers bij elkaar te brengen en dient hen verder te scholen en de mogelijkheid tot stages te bieden.

Hij kan beroep doen, voor de vormingsactiviteiten, op tijdelijke werknemers.

De oprichter dient alle stagiaires te verzekeren en beschermen tegen het risico van ongevallen waar deze leerlingen het slachtoffer van kunnen zijn. Dit alles binnen het interieur van de instelling of tijdens de tijd

waarin de stagiaires onder de zorg van de instelling staan.

De directeur

De oprichter kan zichzelf, na akkoord van het bestuurlijke orgaan, de functie van directeur geven, en door middels van een contract de permanente directeur blijven. Dit contract moet voornamelijk de duur en de opzegeisen dan wel rechten vermelden, zowel als de verplichtingen, het werkveld van de oprichter en van de directeur betreffende het bestuurlijke, pedagogische en financiële management.

De oprichter mag deze taak ook delegeren naar een directeur die een gedeelte of het geheel van de macht van oprichter als directeur op zich neemt.

Niemand kan zonder toestemming van het bestuurlijke orgaan een directiefunctie binnen een privé-instelling voor de beroepsvorming bekleden. Hij dient aan de volgende eisen te voldoen:

- de Marokkaanse nationaliteit bezitten;
- ten minste 25 jaar oud zijn;
- zijn civiele rechten nog bezitten;
- niet zijn veroordeeld voor een misdad of een delict dat tegen de openbare orde en goede zeden indruist;
- niet het recht hebben verloren een privé-instelling voor educatie of vorming te besturen, conform de van kracht zijnde wet;
- aan de fysieke en morele geschiktheid voldoen om zijn functie te kunnen uitoefenen;
- een diploma of erkend certificaat bezitten dat aangeeft dat zijn opleidingsniveau hoger is dan dat gegeven door de instelling;
- een directeurspost of onderwijzerspost fulltime voor een minimumduur van 3 jaar te hebben bekleed. Ontheffingen kunnen worden goedgekeurd door het bestuurlijke orgaan voor mensen die een speciale managementopleiding hebben gevolgd voor het beroepsonderwijs.

Het bestuurlijke orgaan kan een buitenlander aanstellen voor een directiefunctie in een privé-instelling voor beroepsvorming.

De directeur verzekert de directiefuncties van de instelling en ziet toe op een goede pedagogische werking. Hij kan zijn functie voltijd bekleden en heeft daarmee de volle verantwoordelijkheid ten opzichte van het bestuurlijke orgaan, de publieke autoriteiten, de stagiaires en hun voogden.

De directeur van de instelling dient jaarlijks bij het bestuurlijke orgaan, binnen een vastgestelde periode een lijst met stagiaires en afgestudeerden per vormingstap in te dienen. Hij dient hen ook op de hoogte te brengen van wijzigingen in deze lijsten.

De onderwijzers

Niemand kan zonder toestemming van het bestuurlijke orgaan een onderwijzersfunctie binnen een privé-instelling voor de beroepsvorming bekleden. Hij dient aan de volgende eisen te voldoen

- de Marokkaanse nationaliteit bezitten;
- ten minste 18 jaar oud zijn;
- zijn civiele rechten nog bezitten;
- niet zijn veroordeeld voor een misdad of een delict dat tegen de openbare orde en goede zeden indruist;
- aan de fysieke en mentale geschiktheid zowel als de technische en pedagogische kwalificatie voldoen.

Het bestuurlijke orgaan kan, conform de wet en de reglementatie van kracht, buitenlanders aanstellen voor de functie van onderwijzer in een privé-instelling voor beroepsvorming.

Examens en dipoma's

De privé-instellingen voor beroepsvorming die geaccrediteerd zijn, organiseren zelf de examens voor hun stagiaires.

Zij moeten de evaluatiemethoden toepassen op stagiaires, gebaseerd op een deel praktijk en voor een deel op de examens die gecontroleerd worden. De deelname van professionals om toezicht te houden bij deze examens is verplicht.

De privé-instellingen voor beroepsvorming leveren aan het einde van de opleiding een diploma. Het niveau en de specialisatie van de opleiding staan hierop vermeld, ondertekend door het hoofd van het examentoezicht. Ook de naam van de desbetreffende instelling staat erop vermeld.

De stempels op deze diploma's door het bestuurlijke orgaan zijn erkend door de Staat in.

Pedagogische en bestuurscontrole

Het bestuurlijke orgaan oefent een pedagogische en een controle uit op de hoger privé-onderwijsinstellingen.

De pedagogische controle heeft als doel op de reglementen toe te zien, voornamelijk gericht op het gebruik van handleidingen en pedagogische hulpmiddelen.

De controle heeft als doel de bestuursdocumenten te controleren, zo ook de inspectie van sanitaire installaties en het goed functioneren van kantines en het intern zijn van leerlingen (indien dat het geval is).

DE CONTINUE VORMING

Het domein van continue vorming is nog niet geregeld in Marokko. In dit licht is er geen autorisatie voor het uitvoeren van deze activiteit.

De ondernemingen voor continue vorming, die niet worden erkend als onderwijsinstelling, kunnen geen diploma's leveren. Aan het einde van de opleiding kan er dus geen bewijs van opleiding worden geleverd.

Om deze reden willen deze ondernemingen de continue vorming inschrijven bij de Kamer van Koophandel. Het verlangen van de consument gaat steeds vaker uit naar een professionele onderwijsinstelling.

De behoeften van Marokko, op gebied van professionele kwalificatie, het perfectioneren en omscholing zorgen ervoor dat continue vorming een belangrijke investeringssector wordt.

In dit licht, is de Staat overeengekomen dat ondernemingen die hun personeel wensen te scholen, subsidie krijgen. Dit is in het kader van speciale onderwijscontracten overeengekomen naar de voorwaarden hieronder beschreven.

BIJLAGE**REGIONALE KANTOREN VOOR
PROFESSIONEEL ONDERWIJS**

Regio	Adres
Zuid	24/s, Route de Marrakech - Agadir Tél : 048.84.66.68
Tensift	Route d'Essaouira, QI, Azli BP 792 – Marrakech Tél : 044.34.29.14
Centrum I	Rue Idriss Chbakou – Ain Borja – Casablanca Tél : 022.62.28.44
Centrum II	Bd. Rahal Meskini, BP 241 Settat - 26000 Tél : 043.40.40.83
Centrum III	Bd. My youssef, Quartier Errachidia BP : 730 - Khouribga - 25000
Noord-Oost I	Bd Abdelkrim Khattabi, BP 1616- Hay Salem 11000 - Salé
Noord-West II	Rue du Liban, Place Mozart BP : 1272 - Tanger – 30000
Centrum-Noord	Quartier des Adarissa, Route de Ain Smen, BP : 136 - Fès -
Centrum	BP 13 Sidi Yahya - Lazaret 60700 - Oujda
Centrum-Zuid	Angle Bd Armée royale Lotissement La pépinière BP 120 – Meknès - 50000 Tél : 055.52.06.10 / 055.51.33.52